22 පාඩම

පුප්ඵ වග්ගය - III

3.5.2.9 දෙව්ලොවටත් හමන සිල් සුවඳ සඳුන් සුවඳ පරදයි.

දිනක් විවේකීව කල්පනාවේ යෙදී සිටින ආනන්ද තෙරුන්ට මෙසේ සිත් විය. සුවඳ වර්ග තුනක් තිබේ. සාර ගන්ධ හෙවත් සඳුන් වැනි අරටුවෙන් හමන සුවඳ, මූලගන්ධ හෙවත් මුල්වලින් සුවඳ හමන සැවැන්දරා වැනි මුල් වර්ග, පුප්ඵ ගන්ධ හෙවත් දෑසමන් ආදී මල්වලින් හමන සුවඳ යනුවෙනි. එහෙත් මේ එකම සුවඳක් වත් අනුවාතයට හෙවත් සුළඟට එරෙහි අතට (පටිවාතයට) හමා යන්නේ නැත. අනුවාත පටිවාත දෙකටම හමන සුවඳක් නැත්දැයි සිතූ අනඳ තෙරණුවෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත ගොස් ඒ පිළිබඳව විමසා සිටියහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආනන්දය, හැම අතටම හමන සුවඳක් ඇතැයි වදාළහ. ඒ කුමක්දැයි ආනන්ද තෙරුන් විමසූ විට, ආනන්දය, යම්කිසි ගමක කිසියම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් බුදුන්, දහම්, සඟුන් සරණ ගියේවෙයි ද ප්‍රාණඝාතාදී පංච දුෂ්චරිතයෙන් වැළකුනේ වෙයි. සිල්වත් ය, ගුණවත් ය. මසුරුකම් නැත. ආශාව අතහැර දන්දෙන සුලුය. දන් දීමෙහි බෙදාහදාගෙන භුක්ති විඳීමෙහි ඇළුණු කෙනෙකි. එබඳු සිල් ගුණ ඇති ඔහු හෝ ඇය පිළිබඳ අසා, අවට නොයෙකුත් ගම් නගරවල මිනිස්සු අසවල් ගමේ අසවල් තැනැත්තිය හෝ තැනැත්තා මෙසේ සිල්වත් ය, ගුණවත්ය ත්‍යාගශීලීය යි ගුණ කියති. ආනන්දය, අනුවාත පටිවාත දෙකටම හමායන සුවඳ නම් මෙය වේ යයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

11. **න පුප්ඵ ගන්ධො පටිවාත මෙති**
න චන්දනං තගරමල්ලිකාවා
සතඤ්ච ගන්ධො පටිවාතමෙති
සබ්බා දිසා සප්පුරිසො පවාති

පදාර්ථ:- **පුප්ඵ ගන්ධො,** මල් සුවඳද: **චන්දනං:** සඳුන් සුවඳ ද: **තගරමල්ලිකාවා:** තුවරලා, බොලිද්ද සුවඳ ද: **නපටිවාත එති,** උඩු සුවඳට නොහමයි, **සතඤ්ච ගන්ධො,** සත්පුරුෂයන්ගේ සිල් සුවඳ නම් උඩු සුළඟට හමයි. **සප්පුරිසෙ,** සත්පුරුෂයා: **සබ්බා දිසා පවාති,** සිල් ගුණ සුවඳින් හැම දෙසට ම පැතිරේ.

12. **චන්‍දනං තගරං වාපී**
උප්පලං අථ වස්සිකී
එතෙසං ගන්‍ධ ජාතානං
සීල ගන්‍ධො අනුත්තරො

පදාර්ථ:- **චන්‍දනං,** සඳුන් ද, **තගරං** **වා,** තුවරල ද, **වා** **උප්පලං** **අපි,** මහනෙල් ද, **අථ,** එසේම, **වස්සිකී** දෑ සමන් ද (යන) **එතෙසං** **ගන්‍ධජාතානං,** මේ සියලු සුවඳ වර්ග අතරින්: **සීල** **ගන්‍ධො:** සිල් සුවඳ: **අනුත්තරො:** වඩා උතුම්ය.

විවරණය:- මල් සුවඳ ඇතුළු සෑම සුවඳක් ම පැතිරෙන්නේ සුළඟත් සමඟමය, සුළඟ හමන අතටය, එසේම සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයන් පිළිබඳව කීර්තිය, ගුණය, අගය යම් යම් අය අතර පැතිරෙන්නේ නෑ හිතවත්කම ධනය බලය වැනි හේතු නිසාය. එසේ පැතිරෙන්නේ ද ඔවුන්ට ගරු කරන ඔවුන්ගෙන් යැපෙන අය පමණි. එහෙත් සිල්වතාගේ ගුණවතාගේ සිල් සුවඳ ගම් නියම්ගම් රටවල් විශේෂයක් නැතිව හැමතැනම පැතිර යන්නේ ය. දෙව්ලොවට පවා පැතිර යන්නේ ය.

3.5.2.10 දෙවියන්ගෙනුත් පූජා ලබන සිල්වතුන් වහන්සේ.

මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ වරක් සත් දවසක් නිරෝධ සමාපත්තියෙන් වැඩ හිඳ සත්වන දින ඉන් නැඟී රජගහනුවර පිඩු පිණිස හැසිරුණේය. ශක්‍ර දේවේන්ද්‍රයාගේ සුජාතා දෙව්දුව ඇතුළු දෙවඟනන් පන්සියයකට මහ කසුප් තෙරුන්ට පිණ්ඩපාත දානයක් දීමට සිත්විය. එබැවින් ඔවුහු පිණ්ඩපාතය සකසාගෙන උන්වහන්සේ වඩින මග දෙපස සිටියෝය. ඒ බව දැනගත් මහ කසුප් තෙරණුවෝ මා පිඩු පිණිස යන්නේ දුගී දුප්පතුන්ට සංග්‍රහ පිණිසය. එහෙයින් ඔබ ඉවත්වන්නයැයි ඔවුන්ගේ පිණ්ඩපාතය ප්‍රතික්ෂේප කළහ. කිහිපවතාවක් ම ඔවුන් ආයාචනය කළත් උන්වහන්සේ එය නොඉවසූහ. බලාපොරොත්තු සුන් වූ ඔවුහු, ආපසු දෙව්ලොවට ගොස් සක් දෙවියන්ට මේ බව සැල කළ හ. මීට උපක්‍රමයක් කල්පනා කළ සක්දෙවිඳු තමනුත් සුජාතා දෙව් දුවත් මහළු යුවලක් සේ වෙස්වලාගෙන පෙහෙකම්කරුවන්ගේ වීදියක පෙහෙකම්කරන දුගියන් සේ සිටියෝය. සක්‍රයා නූල් දිගහැර දෙයි සුජාතාව නූල්පන්දු ඔතයි. තෙරුන් වහන්සේ ඔවුන් දුගියන් සේ සළකා පිඩු පිළිගැනීම පිණිස එහි නැවතුනහ. ඔවුහු ප්‍රණීත ආහාරයෙන් පාත්‍රය පුරවාලූහ. මෙවැනි දුගියෙකුට මෙතරම් ප්‍රණීත ආහාරයක් සපයාගත නොහැකි බව සුවඳින් ම තේරුම්ගත් තෙරණුවෝ මේ කවුරුන්දැයි විමසා බැලූහ. ඔවුන් දෙවියන් බව දැනගත් උන්වහන්සේ ඔබ කර ඇත්තේ බරපතල ක්‍රියාවකි. සමාපත්ති සුවයෙන් නැඟී සිටි මට අද දුගියෙකු යමක් පිදුවේ නම් ඔහුට සෙනවි තනතුරක් හෝ සිටු තනතුරක් ලැබීමට තිබුණි. ඔබ එය පැහැර ගත්තෙහි යැයි වදාළහ. ස්වාමීනි, මමත් දුගියෙක්ම සක් දෙවිඳු කීවේය. දෙව්ලොව රජසිරි විඳින ඔබ දුගියෙකු වන්නේ කෙසේද? ස්වාමිනි, මමත් අබුද්ධොත්පත්ති

කාලයෙහි දුප්පත්ව නොයෙකුත් පිංදහම් කොට මෙතනට පැමිණියෙමි. වෙනත් තේජස් ඇති දෙවිවරුන් අතර අදත් මම දුගියෙක් මියි කීවේ ය. එවිට තෙරුන් වහන්සේ ඒ කෙසේ වෙතත් මින් මතු මෙසේ වංචාකොට දන් නොදෙන්නයැයි වදාළහ. එවිට සක්දෙවිඳු ස්වාමීනි, එසේ වංචාකොට හෝ ඔබට දානයක් දුන්විට මට කුසලයක් ඇත් ද නැත්දැයි විමසීය. කුසලයක් ඇතැයි තෙරණුවෝ කීහ. එසේ නම් කුසල් කිරීම මගේ කටයුත්තක් යැයි කියා සක්දෙව් තෙරුන් වහන්සේ වැඳ ''**අහො දානං පරමදානං කස්සපෙ සුපතිට්ඨිතං**'' අනේ මෙහෙමත් දානයක් උතුම් දානයක් මා විසින් කාශ්‍යප තෙරුන් වෙත පුදන ලදැයි උදම් අනමින් සුජාතාව සමඟ පිටත්ව ගියේ ය.

මේ සිද්ධි බලාසිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ භික්ෂූන් වහන්සේලා අමතා, බලන්න මහණෙනි, සක්‍රදේවේන්ද්‍රයා මම පුත් කාශ්‍යපයන් වහන්සේ රවටා පිණ්ඩපාත දානයක් දී ප්‍රීතියෙන් පිනාගිය සිතින් උදම් අනමින් යන සැටියයි වදාළ සේක. එවිට භික්ෂූන් වහන්සේලා සක්‍ර දේවේන්ද්‍රයා කාශ්‍යප තෙරුන්ට පිණ්ඩපාත දානයක් දීමට සිතුවේ ඇයිදැයි විමසූහ. මහණෙනි මාගේ මේ පුත්‍රයා බඳු පිණ්ඩපාතිකයන් වහන්සේලාට දෙවියෝ පවා ප්‍රියය. උන්වහන්සේගේ සිල් සුවඳට මෙසේ අවුත් පිණ්ඩපාතය පිදීයැයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

13. **අප්පමත්තො අයං ගන්ධො**
යායං තගර චන්දනී
යො ච සීලවතං ගන්ධො
වාති දෙවෙසු උත්තමො

පදාර්ථ:- **යො අයං**, යම් මේ; **තගර චන්දනී**, තුවරල, සඳුන් ආදී ද්‍රව්‍ය සුවඳක් වේද; **අයං ගන්ධො**, මේ සුවඳ; **අප්පමත්තො**, ඉතා අල්පමාත්‍ර සුවඳකි; **යොච සීලවතං ගන්ධො**, යම් ඒ සිල්වතුන්ගේ උතුම් සිල් සුවඳක් වේද; **වාති දෙවෙසු උත්තමො**, ඒ උතුම් සුවඳ දෙවියන් අතර පවා හමා යයි.

විවරණය:- නිරෝධ සමාපත්තිය

බුදු පසේ බුදු මහරහතන් වහන්සේලා ඇතැම්විට සතියක් පවා නිරෝධ සමාපත්තියට සමවැදී වැඩ සිටිති. එනම් තමන් ලැබූ නිවන් සුවය මෙලොවදී ම විඳිමින් වාසය කිරීමයි. ඒ කාලය තුළ සිටීම් සැතපීම් ආදී ඉරියවු පැවැත්වීමක් නැත. ආහාර ගැනීමක් ද නැත. සමාපත්තියට සමවදින අවස්ථාවේ ගත් ආහාරයෙන් සත් දිනම ගත වේ. නිවන් සුවය මෙලොවදීම විඳින මේ අවස්ථාව රහතන්වහන්සේලාගේ පවා ඉතා උතුම් අවස්ථාවකි. එහෙයින් ඒ සමාපත්තියෙන් නැගී සිටි දවසේ උන්වහන්සේට කරන පූජාව එදාම විපාක දීමට තරම් බලවත්ය. ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයන් කසුප් තෙරුන්ට පිණ්ඩපාතය පිදීමට එදිනම තෝරාගත්තේ ඒ නිසාය.

පිණ්ඩපාතිකාංගය

මහා කාශ්‍යප තෙරණුවෝ ධූතාංගධාරීන් අතර අගතැන්පත්ය. ධූතාංග යනු සීලයට අමතරව සමාදන්වී රකින රූක්ෂ (දැඩි) පිළිවෙත් සමූහයකි. ධූතාංග සියල්ල දහතුනකි. මහකසුප් තෙරණුවෝ එයින් වැඩි කොටසක් අනුගමනය කළහ. පිණ්ඩපාතිකාංගය හෙවත් ගෙපිළිවලින් ගන්නා පිණ්ඩපාතයෙන් පමණක් යැපීම ඉන් එකකි. පිණ්ඩපාතික යනු පිණ්ඩපාතයෙන් පමණක් යැපීමයි.

3.5.2.11. මාරයාටවත් නොපෙනෙන රහතන්වහන්සේගේ ගමන් මග.

ගෝධික නම් තෙරුන්වහන්සේ නමක් රජගහනුවර ඉසිගිලි පර්වත පාමුල කාලසිලා නම් ස්ථානයක අප්‍රමාදීව කෙළෙස් තවන දැඩි වීර්යයෙන් යුතුව භාවනාවෙහි යෙදී සිටියහ. උන්වහන්සේ කාමයන්ගෙන් සිත මුදවාගෙන චෙතෝවිමුක්තියට හෙවත් ධ්‍යානයට පත්වීමට ආසන්න වන හැම විටම ඒ ධ්‍යානයෙන් පිරිහේ. එසේ වූයේ උන්වහන්සේ තුළ තිබූ නිධන්ගත රෝගයක් නිසාය. මෙසේ සයවරක්ම උත්සාහ කළත් හයවතාවක්ම ධ්‍යානයෙන් පිරිහුනේය. ධ්‍යානයෙන් පිරිහී මියගියහොත් උපදිනා තැන ස්ථිර නැත. එහෙයින් මෙවර ගෙල සිඳගන්නෙමියි සිතා දැලිපිහිය ගෙන ඇඳක හිඳගෙන ගෙල සිඳින්නට සැරසුනේ ය. මෙය දුටු මාරයා බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත වෙස්වලාගෙන පැමිණ ඒ බව දන්වා සිටියේය. ඔහු ඒ බව කීමට ඉක්මන් වූයේ, උන්වහන්සේ ගෙල සිඳගතහොත් විමුක්තියක් ලබාවියයි බියෙන් බුදුරදුන් ලවා එය වළක්වනු පිණිස ය.

කෙසේ වෙතත් හත්වෙනි වතාවේ ධ්‍යානයට ආසන්න වෙනවාත් සමගම ආපසු ධ්‍යානය පිරිහෙන්නට පෙර උන්වහන්සේ ගෙල සිඳගත්හ. ගෙල සිඳගැනීමත් සමගම උපන්වේදනාව ධර්මානුකූලව මෙනෙහි කරමින් උන්වහන්සේ රහත්ඵලයට පත් වූ හ. මාරයා බුදුරදුන්ට දැනුම්දෙනවිටත් ඒ සියල්ල සිදුවී හමාරය. අනතුරුව මාරයා උන්වහන්සේගේ සිත කවර ලෝකයක පිළිසඳගත්තේ දැයි දසත සැරිසරමින් සොයන්නට විය. මාරයාගේ ඒ සෙවිල්ල පෙනුනේ දුම්රොටුවක් ගමන් කරන්නාක් ලෙසිනි. බුදුරජාණන් වහන්සේ භික්ෂූන් වහන්සේලාට එය පෙන්වා, මහණෙනි, පවිටු මාරයා ගෝධික කුල පුත්‍රයාගේ විඤ්ඤාණය පිළිසිඳගත් තැන සොයසොයා සැරිසරයි. එහෙත් උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පා වදාළහ. අනතුරුව ගෝධික තෙරුන්ගේ විඤ්ඤාණය සොයා පරාජයට පත් වූ මාරයා අමතා, පවිටු මාරය, ගෝධික කුල පුත්‍රයා උපන් ස්ථානය නුඹ වැනි සියයකට හෝ දහසකටවත් සොයාගත නොහැකි යැයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

14. **තෙසං සම්පන්න සීලානං**
අප්පමාද විහාරිනං
සම්මදඤ්ඤා විමුත්තානං
මාරො මග්ගං න වින්දති

පදාර්ථ:- **සම්පන්නසීලානං,** පිරිපුන් සිල් ඇති, **අප්පමාද විහාරිනං,** සිහියෙන් තොරනොවී අප්‍රමාදව වසන සුලු වූ: **සම්මා අඤ්ඤාය,** චතුරාර්ය සත්‍ය මැනවින් දැන: **විමුත්තානං,** කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනා වූ: **තෙසං,** ඒ රහත් උතුමන්ගේ: **මග්ගං,** මාර්ගය, **මාරො,** මාරයා: **න වින්දති,** නොදක්නේය.

විවරණය:- සමසීසී - යම් කිසි පුද්ගලයකුගේ දිවිතොරවීමත් රහත් වීමත් එකම මොහොතක සිදුවී නම් එතුමන් හඳුන්වනු ලබන්නේ සමසීසී නමිනි, ගෝධික තෙරණුවෝ ද සමසිසීව පිරිනිවන් පෑ කෙනෙකි.

3.5.2.12 කෙලෙස් මල දුරුකළ රහතන් වහන්සේ පියුමකි.

සැවැත් නුවර සිරිගුත්තික ගරහදින්න යයි යහළුවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. එයින් සිරිගුත්ත තෙරුවන් සරණ ගිය බෞද්ධ උපාසකයෙකි. ගරහදින්න මිථ්‍යාදෘෂ්ටික නිගණ්ඨ ශ්‍රාවකයෙකි. නිගණ්ඨයෝ නිතර නිතර ගරහදින්න අමතා කියන්නේ ගරහදින්නය, ඔබේ හිතමිතුරු යහළුවා වන සිරිගුත්තයන්ගෙන් මෙසේ විමසන්න. ඔබ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වෙත යන්නේ ඇයි? ඔහුගෙන් ඔබට ලැබෙන්නේ කුමක් ද? එසේ විමසා නිගණ්ඨයින් වන අප ළඟටම පැමිණෙන ලෙසත් දියයුතු දෑ අපටම දෙන ලෙසත් ඔහුට අවවාද කරන්න යැයි පැවසූහ. එබස් ඇසූ ගරහදින්න නිරතුරුවම සිරිගුත්ත මුණගැසෙන අවස්ථාවල ඔහු අමතා යහළුව ඔබේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වෙත යන්නේ ඇයි? එසේ යාමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය කුමක් ද? අපේ ආර්යයන් වහන්සේලා වෙත නොයන්නට හේතු කිම ද? ඔවුන් වෙත දන් නොදෙන්නේ මන්දැයි විමසයි. සිරිගුත්ත ඒ සෑම දිනකම නිහඬවිය. එක් දිනක් තම යහළුවාගේ කරදර කිරීම ගැන කළකිරී ඔබේ ආර්යයන් වහන්සේලා ගැන ඔබ නිතර පවසන්නෙහිය. ඔවුන් දන්නේ කුමක්දැයි ප්‍රශ්න කළේය. එවිට ඔහු කියන්නේ ඔවුන් නොදන්නා දෙයක් නැත. අතීත අනාගත වර්තමාන යන තුන් කල්හි සිදුවෙන කාය,වචී, මනෝ කර්ම සියල්ල දනිති, දකිති යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළහ. හොඳයි, එසේ නම් හෙට දින දානය සඳහා අප නිවසට එන ලෙස ආරාධනා කරන්න යයි කියා ඔහු පිටත්කර යැවුවේය. සිරිගුත්ත ද තම නිවස කරා ගොස් බොරුවලක් කපා එහි අසූචිමඩ ආදිය පුරවා ඒ මත ලෑලි අතුරා එම ලෑලි මත අසුන් පනවා ඇතිරිලි එලා, සූදානම් කළේය. ආහාර පිළියෙලව ඇති බව ඇඟවීමට ගෙය පිටුපස මහ හැලිවලං තබා කෙසෙල් කොළවලින් වසා කඩවැස්මක් බැඳ, කැඳ අවුළු ආදී සුවඳ විහිදෙන අයුරෙන් හැලි වලංවල තවරා සුවඳ ගල්වා තැබූහ.

පසුදින දානයට නිසණ්ඨයින් පැමිණි පසු සිරුගුත්ත දානශාලාවේ දොරකඩ සිට ඔබ වහන්සේලා අතීත අනාගත ආදී තුන්කල් දන්නේ නම් දක්නේ නම් පමණක් ඇතුළට වඩින්න නැතහොත් නොවඩින්න යැයි කියා ආරාධනා කළේ ය. නිගණ්ඨයෝ සියලු දෙනාම ඇතුළට වැඩියහ. එසේ වැඩම කොට පනවන ලද ආසනවල වාඩි වූහ. නිගන්ථයෝ සියලු දෙනාම එකවරම අසූචිවලට වැටී අසූචි මඩ තැවරුණු සිරුරුවලින් යුතුව වලෙන් පිටතට එක් එක්කෙනා බැගින් වරින්වර පැමිණියහ. එසේ පැමිණෙද්දී පොලුවලින් පහර දී එලවා දමන ලදී.

ඊට පළිගනු පිණිස ගරහදින්න ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ මහා සංඝයාට සිරිගුත්ත ලවා ආරාධනා කරවා දානයක් පිළියෙල කරන බව මවා පෑවේය. ඔහු ද නිවසේ විශාල වලක් කනවා එහි කිහිරිදර දමා ගිනි අවුළුවා ගිනි අඟුරු මත්තෙහි ලෑලි අතුරා ඒ මත ආසන පැනවීය. එම වලෙහි දමා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇතුළු මහ සඟ පිරිසට නිග්‍රහ කිරීම ඔහුගේ අරමුණ විය. පසුදින මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයෙකුගේ ගෙදර දෙන දානයක් බැවින් එය දැක ගැනීමට විශාල පිරිසක් එහි රැස් වී සිටියහ. සියලු දෙනාම බලා සිටියේ මිසදිටුවන්ට බුදුරජාණන් වහන්සේ කුමක් කරයි ද කියාය. උන්වහන්සේලා මණ්ඩපයට වඩින විට ගහරහදින්න ද දොරකඩ සිට ඔබවහන්සේලා තුන්කල් දන්නේ නම් පමණක් ඇතුළට වඩින්නැයි කියා සිටියේය. ඒ අනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ මහාසංඝයා පිරිවරා ඇතුළට වැඩම කළහ. උන්වහන්සේලා දන්සලට පිවිසෙත්ම ගරහදින්නයන් පුදුම කරවමින් මහා නෙළුම් මල් පිපී මතුවිය. උන්වහන්සේලා ඒ පියුම් මත වැඩ සිටියහ. ගරහදින්න අන්දමන්ද විය. ඔහු පිළියෙල කළ දානයක් නැත. බියට පත් වූ හෙතෙම වහා සිරිගුත්ත වෙත දිවගොස් දන් කුමක් කරන්නෙම් දැයි විමසීය. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආනුභාවය දන්නා සිරිගුත්ත යහළුව බිය නොවන්න, ඔබ කොළ අතුවලින් වසා තැබූ හිස් හැලිවලං දන් අහරවලින් පිරී ඇත. ඒවා විවර කරන්න. සැනකින් එහි දිවගිය ගරහදින්නට දකින්නට ලැබුණේ මිහිරි ආහාර පානයෙන් පිරී ඉතිරී ගිය හැලිවලංය. බිය දුරුවී ප්‍රීතියෙන් පිනා ගිය ගරහදින්න බුද්ධ ප්‍රමුඛ මහා සංඝයා මැනවින් වළඳවා අවසානයේ පින් අනුමෝදන් වීමට සැරසුනේය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුමෝදනා කරන සේක්, නුවණ නැති බොහෝ දෙනා මගේ ශ්‍රාවකයන් හෝ බුද්ධ ශාසනයේ ගුණ නොදන්නාහ. නුවණැස නැත්තෝ අන්ධයන් වැනි යයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

15. යථා සඞ්කාර ධානස්මිං
උජ්ඣිතස්මිං මහාපථෙ
පදුමං තත්‍ථ ජායෙථ
සුචිගන්‍ධං මනොරමං

පදාර්ථ:- **මහාපථෙ,** මහ මග අසළ, **උජ්ඣිතං,** ඉවත දමන ලද, **සඞ්කාරධානසංමිං,** කුණු කසල පිරි මඩ ගොහොරුවක; **සුචිගන්‍ධං,** ඉමිහිරි සුවඳ ඇති, **මනොරමං,** සිත් පිනවන, **පදුමං තත්‍ථජායෙථ,** නෙලුම් මල් පිපෙන්නේ යම් සේද)

16. එවං සඞ්කාර භූතෙසු
අන්‍ධභූතෙ පුථුජ්ජනෙ
අතිරොචති පඤ්ඤාය
සම්මාසම්බුද්ධ සාවකො

පදාර්ථ:- **එවං,** එසේම: **සම්මාසම්බුද්ධ සාවකො,** සම්‍යක් සම්බුද්ධ ශ්‍රාවක වූ රහතන් වහන්සේ: **සංඛාරභූතෙසු:** කුණු කසල වැනි වූ: **අන්ධභූතෙ,** නුවණැති කමින් අන්ධ වූ ද: **පුථුජ්ජනෙ,** පෘථග්ජනයන් අතර, **පඤ්ඤාය,** ප්‍රඥාවෙන්: **අතිරෝචති,** ඉහළින් ම බබලන්නේය.

විවරණය :- මහ මග ඇති මඩගොහොරුවල, කසළ පිරවීම කවදත් දකින්නට ලැබේ. ඒ මඩ ගොහොරුවල කෙතරම් කසල තිබුණත් නෙළුම් මල් ද හටගනී. හටගත්තේ මඩගොහොරුවක යන්න නෙළුම් මල්වලින් නොපෙනේ. එය පියකරුය, සුවඳවත්ය, එසේම රහතන් වහන්සේලා ද උපදින්නේත් වැඩෙන්නේත් මල්ගොහොරුවක් වැනි මේ පෘථග්ජන ලෝකයෙහි ය. එහෙත් උන්වහන්සේලා අරහත් මාර්ග ප්‍රඥාවට පත්වීමෙන් පසු ඒ පෘථග්ජන මඩ සේදී පිවිතුරුභාවයට පත්වන්නේ ය.

අභ්‍යාස

01. පුප්ඵ වග්ගය පිළිබඳ විස්තර කරමින් එහි වැදගත්කම පැහැදිලි කෙරෙන කතාවක් ශිෂ්‍ය සමිතියට ඉදිරිපත් කරන්න.
02. මෙම ගාථා කීපයක් ගෙන තාලයට ගායනා කරමින් අර්ථ සහිතව යුගාසන දේශනාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
03. ධම්ම පදයේ පුප්ඵවග්ගය ඇසුරින් ප්‍රශ්නාවලියක් සකස් කරන්න.
04. මෙම වග්ගයේ ගාථා හා අර්ථ ඇතුළත් පොත් පිංචක් නිර්මාණය කරන්න.
05. මෙම ගාථාවක් ඇසුරින් ධම්ම චින්තාවක් පංතියේදී ඉදිරිපත් කරන්න.
06. මෙහි එන ගාථාවක් හා නිදාන කතාවක් ඇසුරෙන් ධර්ම දේශනාවක් කරන්න.

පොදුවේ

1. ධම්මපදයේ ගාථා තාලයට ගායනා කරමින් කටපාඩම් කරගන්න.
2. ගාථාවල අර්ථ මතකයේ රැඳෙන පරිදි පාඩම් කර ගන්න.
3. මෙම ගාථාවල තේරුම් පදගතාර්ථ සහිත ව පාඩම් කරන්න.
4. සෑම නිදාන කතාවක්ම හොඳින් කියවා ගුරුවරයා ලවා පැහැදිලි කරගන්න.
5. මෙම සෑම කතාවකින් ම ධර්මදේශනාවක් කිරීමට සුදුසු බව ඔප්පු කරන්න.
6. සෑම ගාථාවකින් ම කෙටි ධර්ම දේශනාවක් හෝ ධම්මචින්තාවක් සිදු කරන්න.